

Erasmus+ programos projekto „Efektyvios mokinių skaitymo skatinimo strategijos“

Nr. 2019-1-PL01-KA201-065421

KONFERENCIJOS

„SKAITYTI – PASAULIUS MATYTI“ APRAŠYMAS

2022 m. birželio 22 d.
Alytus

2022 m. birželio 22 d. įvyko Erasmus+ programos projekto „Efektyvios mokinių skaitymo skatinimo strategijos“ Nr. 2019-1-PL01-KA201-065421. Renginį organizavo Alytaus Dainavos progimnazija. Jis vyko Audiovizualiųjų menų centre (buvusioje žydų sinagogoje). Į konferenciją buvo pakviestos visos Alytaus miesto ir rajono švietimo įstaigos, bibliotekos, Alytaus miesto savivaldybės švietimo ir sporto skyriaus darbuotojai. Konferencijoje dalyvavo ir Alytaus miesto mero pavaduotoja Jurgita Šukevičienė. Renginys pritraukė 103 dalyvius iš įvairių Alytaus miesto ir rajono švietimo ir kultūros įstaigų.

Konferencijoje pranešimus skaityti buvo pakviesti 4 lektoriai - gerai žinomi, kompetentingi vaikų literatūros, skaitymo skatinimo programų ir metodologijų kūrimo bei propagavimo specialistai: Kazimierz Ambroziak - Gižycko apskrities (Lenkija) švietimo plėtros centro projektų vadovas, Inga Mitunevičiūtė – tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus pirmininkė, Joana Grygutis – psichologė, kaniterapeutė, Justinas Vancevičius – VšĮ „Mokyklų tobulinimo centro“ įkurtos skaitymo skatinimo programos „Vaikų žemė“ vadovas.

Konferencijos „Skaityti – pasaulius matyti“ pradžią paskelbė Alytaus Dainavos progimnazijos direktorė Edita Matulevičienė. Ji pasidalino savo patirtimi iš vaikystės, kaip mokėsi skaityti. Didžiausią įtaką norui išmokti skaityti padarė aplink ankstyvais rytais ir vakarais laikraščius ir knygas skaitantys artimi šeimos nariai – tėvai, seneliai, tetos, brolis ir sesuo.

Jie ne tik skaitydavo, bet ir cituodavo ištraukas, dalindavosi naujienomis, pasakodavo knygų istorijas, todėl norėdama kažką svarbaus pasakyti, jautė, kad būtinai turi išmokti skaityti, kad knygose slypi visas paslaptingas pasaulis. Mokyklos direktorė pastebėjo, kad statistika yra negailestinga ir, remiantis ja, šiandien yra nedaug šeimų, kuriose galima pamatyti tokį šeimos paveikslą bei iškėlė klausimą, ką mes galime padaryti, kad vaikai ir jauni žmonės atrastų skaitymo džiaugsmą ir vertę. Atsakymų ieškojome konferencijoje.

Sveikinimo žodį tarė ir Alytaus miesto mero pavaduotoja Jurgita Šukevičienė. Ji pabrėžė skaitymo svarbą formuojant išsilavinusią, kritiškai mąstančią, kūrybingą asmenybę. Taip pat patvirtino, kad visų trijų projekte dalyvavusių Alytaus miesto mokyklų (Dainavos progimnazijos, Dzūkijos mokyklos ir profesinio rengimo centro) paruoštos bendros rekomendacijos miesto valdžiai dėl skaitymo skatinimo mieste yra jau apsvarstytos Tarybos posėdyje ir padaryti tam tikri žingsniai. Vienas iš jų – skirtas papildomas finansavimas mokyklų bibliotekų knygų fondų atnaujinimui. Taip pat iš Alytaus miesto savivaldybės švietimo ir sporto skyriaus darbuotojų suburta komanda, kuri bus atsakinga už jau minėtų rekomendacijų įgyvendinimą.

Gižycko apskrities (Lenkija) švietimo plėtros centro projektų vadovas Kazimierz Ambroziak pristatė Erasmus+ programos projektą „Efektyvios mokinių skaitymo skatinimo strategijos“. Savo pranešime apžvelgė visą projekto vykdymo laikotarpį nuo 2019 m. rugsėjo iki 2022 m. birželio. Buvo pristatyti, vykę projekto mokymai. Projekto metu netrūko iššūkių – išgyvenome ilgą COVID-19 pandemijos laikotarpį. Dėl griežto karantino visoje Europoje teko koreguoti pedagogų mobilumą grafiką. Pirmieji mokymai, turėję vykti Lietuvoje, buvo nukelti. Partneriai iš Lenkijos, kaip projekto teikėjai, prisiėmė atsakomybę ir pareigą organizuoti virtualius mokymus. Visi kiti pedagogų mokymai vyko gyvai pagal suplanuotą tvarkaraštį. Pranešime buvo pristatytos veiklos, projekto partneriai ir, svarbiausia, pasidalinta projekto internetinės svetainės nuoroda, kurioje galima rasti projekte dalyvavusių mokytojų kurti atvirieji šaltiniai. Visi atvirieji šaltiniai yra išversti į nacionalines projekte dalyvavusių šalių kalbas (lenkų, latvių, lietuvių) ir į anglų kalbą. Pono Kazimiero pranešimą į lietuvių kalbą vertė ir bendrauti padėjo Alytaus profesinio rengimo centro projektų vadovė Jolanta Miliauskė.

Psichologė, kaniterapeutė Joana Grygutis į konferenciją atvyko su savo šunimi - labradoro retriverių veislės kalyte Kia. Psichologės pranešimas turėjo dvi dalis: teorinę ir praktinę. Teorinėje dalyje supažindino su kaniterapijos sąvoka, papasakojo, su kokių sunkumų turinčiais vaikais dirba, dalinosi savo ir kitų kaniterapeutų kurta metodine medžiaga ir rekomendacijomis. Psichologė atkreipė dėmesį, kad vaikai, susiduriantys su skaitymo sunkumais paprastai turi menkesnę mokymosi motyvaciją. Dėl to formuojasi ne tik akademinė atskirtis nuo bendraamžių, bet ir tam tikri psichologiniai asmenybės bruožai, pvz., šiuo atveju - menka savivertė. Pats svarbiausias pranešimo klausimas buvo - kaip šuo gali padėti skaitymo procese?

Todėl teorinę informaciją papildė praktiniai užsiėmimai su kaniterapiniu šunimi Kia. Psichologė Joana ir jos augintinė parodė viso susitikimo su vaiku simuliaciją: pirmąją pažintį, kiekvieno susitikimo pasisveikinimo ir atsisveikinimo ritualus, skaitymo šuniui procesą ir įvairių metodologijų taikymą. Šuns dalyvavimas skaitymo procese emociškai atpalaiduoja skaitytoją, nes gyvūnas nevertina ir nesmerkia. Psichologas-kaniterapeutas parenka vaiko individualius poreikius atitinkančią knygą. Taip mažais žingsneliais specialiai apmokytas šuo ir profesionalus kaniterapeutas vaikui padeda užmegzti draugystę su knyga. Su šia draugyste atsiranda ir kiti teigiami pokyčiai vaiko gyvenime: sumažėja nerimo lygis prieš skaitymą ar skaitymo metu, atsiranda didesnė motyvacija ir teigiami mokymosi pokyčiai, stiprėja pasitikėjimas savimi.

Į konferenciją atvyko ir VšĮ „Mokyklų tobulinimo centro“ įkurtos skaitymo skatinimo programos „Vaikų žemė“ vadovas Justinas Vancevičius. Jis pristatė jau šešerius metus gyvuojančią vaikų skaitymo skatinimo programą. Programa siekiama populiarinti vaikų kultūrą, pabrėžti jos svarbą asmenybės ir visuomenės radai bei kurti naujus metodus ir įrankius, padedančius vaikams patirti skaitymo džiaugsmą, pažinti literatūros kūrėjus, ugdyti kūrybiškumo, pažinimo, kultūrinę ir kitas kompetencijas. „Vaikų žemės“ vadovas dalinosi gerąja literatūrinių edukacijų rengimo ir literatūrinių festivalių vaikams organizavimo patirtimi. Didžioji dalis „Vaikų žemės“ komandos darbų ir sukurtų produktų yra virtę edukacijomis ir kultūriniais renginiais (spektakliais, koncertais, parodomis, literatūriniais pabėgimo kambariais ir kt.) ir yra atviri ne tik vaikams, bet ir visiems dirbantiems su vaikais ar besidomintiems vaikų literatūra..

Justinas Vancevičius kviečia visus aplankyti tinklapius: www.butybes.lt, www.knygiukai.lt, www.tinybooks.eu, www.vaikuknygusala.lt, www.nuotykiaitesiasi.lt bei naudotis LRT mediatekoje patalpintais „Stebuklingosios knygų kūrėjų istorijos“ ir „Pasakoja rašytojų daiktai“ video ciklais, virtualios vaikų ir paauglių literatūros savaitės ir festivalio „Vaikų knygų sala“ įrašais. Kaip pats programos „Vaikų žemė“ vadovas sako: „Mums svarbiausia – skaitymo džiaugsmą patiriantys vaikai! Esame įsitikinę, kad skaitymas – tai ne senamadiška veikla, ar nuobodulys, tai tikrų tikriausio nuotykių pradžia!“ Konferencijos dalyviai turėjo ir mini kūrybines dirbtuves – kūrė knygiukus.

Dar viena konferencijoje savo patirtimi ir įžvalgomis pasidalinusi lektorė - Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus pirmininkė Inga Mitunevičiūtė. Šiuo metu lektorė vieši JAV, todėl konferencijai atsiuntė iš anksto paruoštą vaizdo įrašą su savo pranešimu „Skaitytojo kelias: posūkliai, kalneliai, duobės“. Paskaitoje apžvelgta skaitymo įtaka įvairaus amžiaus vaikams: nuo dar negimusio vaikelio iki jaunuolio. Neliko nepastebėti ir suaugusieji. Suaugusieji pranešime įvardijami ir kaip skaitytojai, ir kaip pagalbininkai, padedantys vaikams atrasti skaitymo malonumą. I. Mitunevičiūtė dalinosi patarimais, kaip išlipti iš skaitymo „duobių“. Labai dažnai besiskundžiantiems, kad nėra laiko skaityti, lektorė pacitavo Danielių Pennacą: „Skaitymo laikas visuomet yra pavogtas laikas. (Beje, visai kaip laikas, skirtas rašymui arba meilei.)“

Visus konferencijos dalyvius ir lektorius pasitiko Alytaus Dainavos progimnazijos mokinės Rūtos Jonės Linykaitės iš knygos į realybę perkeltas personažas Anė iš Žaliastogių.

Konferencijos „Skaityti – pasaulius matyti“ pokalbius moderavo Alytaus Dainavos progimnazijos projektų vadovė Eglė Linykienė.

Didžiausias visų skaitymo skatinimo projektų tikslas - kurti skaitančią ateities visuomenę. Todėl skatiname telkti visas grandis – tėvus, mokytojus, skaitymo skatinimo specialistus, bibliotekininkus ir knygų autorius.

Konferenciją iliustruojanti nuotraukų galerija.

1 nuotrauka: Konferencijos pradžia. Konferenciją atidaro direktorė Edita Matulevičienė

2 nuotrauka. Dalis susirinkusios auditorijos

3 nuotrauka. Kita susirinkusios auditorijos dalis.

4 nuotrauka. Kazimieras Ambroziakas dirba. Šalia Jolanta Miliauskė

Nuotrauka 5. Garbės viešnia Jurgita Šukevičienė, Alytaus miesto mero pavaduotoja, lydima direktorės Editos

6 nuotrauka. Pokalbiai užkulisiuose per pertrauką. Viduryje: Bożena Giedziszewicz - projektą koordinuojančios institucijos direktorė.

7 nuotrauka. Eglė Linykienė apgailestaudama baigia konferenciją